

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 122 163/99-11066
Signatura: vl2as114

Oblastní pracoviště č.12 - Brno
Okresní pracoviště Brno - město

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola/zařízení:	Mateřská škola Brno, Laštůvkova 57/59 Laštůvkova 57/59/830, 635 00 Brno
Identifikátor ředitelství:	600107604
Ředitelka školy/zařízení:	Mgr. Alena Rábllová
Zřizovatel:	Město Brno - městská část Bystrc, Opálkova 6, 635 00 Brno
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Brno, Křižová 22, PSČ 603 00
Termín inspekce:	1., 2. a 4. března 1999
Inspektoři:	PaedDr. Hana Sedláčková, PaedDr. Eliška Vencálková, Mgr. Hana Tesaříková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy Podmínky a průběh vzdělávání
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Výhledový plán školy na období let 1997 - 2002 pro MŠ Laštůvkova 57/59, Plán mateřské školy Laštůvkova 57/59 na školní rok 1998/99, plán ročního kalendáře ředitelky MŠ, přehledy výchovné práce tříd, evidence dětí, dokumentace individuálně integrovaných dětí, záznamy o dětech, individuální výchovně vzdělávací programy pro děti s odkladem školní docházky, Vnitřní řád mateřské školy Laštůvkova 57/59, Provozní řád mateřské školy Laštůvkova 57/59, dokumentace PO, BOZP, hospodářská dokumentace, účetní evidence, evidence majetku, personální dokumentace, zařazení do sítě škol, pracovní doba učitelek, plán kontrolní činnosti ředitelky na šk.rok 1998/99, plán hospitací na jednotlivé měsíce, záznamové archy pro hospitace, kritéria pro hodnocení pedagogických a provozních pracovníků, záznamy z kontrol ŠÚ Brno ze dne 10. 10. 1996 a z kontroly MHS ze dne 22. 7. 1997, sdělení výsledků z inspekčních zjištění ze 14. 10.1993, z 10. 5. 1994, z 15. 5. 1995, zápisy z pedagogických rad, zápisy z provozních porad., podklad pro výroční zprávu, nabídky poradenských služeb.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Škola má zpracovanu koncepci na léta 1997 - 2002, v níž je formulován obecný cíl MŠ zohledňující socializaci dětí a jejich celkový osobnostní rozvoj, včetně integrace zdravotně postižených dětí. Střednědobé a krátkodobé úkoly, které z tohoto zaměření vyplývají se však ne zcela přímo k uvedenému cíli vztahují. Přesto konkrétní kroky, jež mají zajistit plnění úkolů ve školním roce 1998/99, v zásadě postihují základní orientaci MŠ.

Plánování a realizace výchovně vzdělávací činnosti se řídí výběrem úkolů podle jednotlivých výchovných složek. Toto pojetí nezdůrazňuje dostatečně aspekt sociálního učení a komplexnost výchovného působení.

Plány školy jsou sledovány (zejména termíny v ročním plánu MŠ) a průběžně vyhodnocovány. Hodnocení však není ve svém důsledku plně účinné.

Koncepční plánování školy je na spíše nadprůměrné úrovni.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Organizační činnost vedení školy zajišťuje bezproblémový chod MŠ. Všichni zaměstnanci mají jasně a průkazně stanoveny povinnosti a zodpovědnost za určité úseky související s prací školy. Tyto tzv. mimoškolní úkoly plní většinou již delší dobu a zavedeným způsobem. Z hlediska speciálně pedagogických potřeb některých integrovaných dětí není zcela promyšleno řazení učitelek do tříd. MŠ má zpracovaný vnitřní řád školy, určený především rodičům. Formální nedostatky, které obsahoval, byly v průběhu inspekce odstraněny. Pedagogická rada jako poradní orgán je funkční, zabývá se především výchovně vzdělávacími problémy. Práce učitelek z hlediska využití jejich pracovní doby není, vzhledem k organizaci pedagogického procesu, plně efektivní.

Organizační činnost vedení školy je průměrná.

2.2 Personální struktura

Ve škole je dvanáct pedagogických pracovníků. Všechny pracují na plný úvazek a splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Dvě z nich mají vysokoškolské vzdělání, ředitelka se zaměřením na speciální pedagogiku. Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizován. Převažují v něm učitelky středního a staršího věku. Ostatní personál školy spoluvytváří dobré podmínky pro práci učitelek i dětí. Ředitelka je velmi zodpovědná. Chová se ke svým podřízeným vstřícně, dává jim široký prostor pro seberealizaci a uplatnění. Preferuje participační styl řízení a přispívá tak k pozitivní pracovní atmosféře, která na škole vládne.

Personální struktura školy je nadprůměrná.

2.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Dalšímu vzdělávání přikládá ředitelka školy velký význam. Sama jde příkladem a rozšířila si svoji odbornost vysokoškolským studiem. Podporuje své kolegyně a vytváří pro jejich další vzdělávání patřičné podmínky. Cílevědomě pracuje s jejich individuálním studiem. K tomuto účelu je MŠ dobře vybavena pedagogickou

a odbornou literaturou a využívá ji. Zvýšeného zájmu mnohých učitelek, především o estetické činnosti, využila ředitelka v koncepčních záměrech školy, což se pozitivně odráží i v celkových výsledcích výchovně vzdělávací práce MŠ v této oblasti.

Péči o další vzdělávání učitelek se vedení školy věnuje spíše nadprůměrně.

Celkově lze hodnotit pedagogické a odborné řízení jako spíše nadprůměrné.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka má naplánovaný systém kontrolní činnosti a provádí ji pravidelně. Z hospitací pořizuje zápisy. Z nich vyplývá, že jsou zaznamenávána téměř výhradně pozitivní zjištění. Učitelky kladně motivuje, mnohdy až nadhodnocuje. Není pak dostatečně důsledná a cílevědomá při odstraňování zjištěných nedostatků.

Kriteria pro hodnocení pracovníků má škola zpracována a jsou zveřejněna. Diferenciace v odměňování pracovníků vzhledem k pedagogické činnosti není příliš velká, s výjimkou těch, které mají ztížené pracovní podmínky či zodpovědnost. Hodnocení projevů a chování dětí není na škole zcela ujasněno a provádí se většinou krátkodobě.

Kontrolní a hodnotící systém má průměrnou úroveň.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je funkční, písemně byl zpracován a upřesněn v průběhu inspekce. Zakládá se především na poradách, oběžnících, písemných a ústních sděleních. Informace jsou předávány včas, doložitelným způsobem a jejich důvěrnost je zabezpečena.

Vztah školy k rodinám dětí je vstřícný. Informovanost rodičů je dobrá. Uskutečňuje se při individuálním styku, při třídních schůzkách, při společných akcích rodičů a dětí v jednotlivých třídách. V prostorách MŠ a na nástěnkách jsou vystavovány práce dětí, různá sdělení a informace týkající se života školy. Služby, které jsou rodičům nabízeny, však nejsou příliš využívány, s výjimkou speciálně pedagogické činnosti.

Prezentaci MŠ na veřejnosti, nejen v rámci městské části, ale i celého města, věnuje ředitelka a učitelky značnou pozornost. Vystupují s dětmi na různých akcích, pořádají na škole výstavy, zveřejňují články v místním tisku.

Informační systém školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Dokumentace školy je vedena v souladu s § 45 b) odst. 1 zákona ČNR č.76/1978 Sb. v platném znění. Po formální i obsahové stránce má velmi dobrou úroveň.

Dokumentace je vedena v souladu s platnými předpisy. Obsahová i formální úroveň je spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Mateřská škola ve výchovně vzdělávací práci plní centrálně zpracované časově tematické plány, které rozpracovávají úkoly Programu výchovné práce pro jesle a mateřské školy (SPN 1983). Tyto plány jsou v mnoha požadavcích náročnější, než je v možnostech většiny dětí. Stanovené úkoly nebyly vždy, ve vztahu k jednotlivým dětem, dostatečně diferencovány, čímž někdy docházelo k jejich většímu zatěžování než je vhodné.

Mateřská škola se ve svém schváleném programu věnuje integraci dětí se zdravotním postižením a odkladem školní docházky. Pro tyto děti byly vypracovány na základě odborných posudků a doporučení individuální plány, které se zaměřují převážně na péči v

oblasti poruch komunikačních schopností. Plány jsou většinou plněny. Podrobněji je integrace zdravotně postižených dětí popsána a hodnocena v dalších zjištěních této zprávy.

Schválené dokumenty školy jsou plněny na průměrné úrovni.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu škole na učební pomůcky a náklady spojené se zabezpečením péče o integrované zdravotně postižené děti byly využity v souladu s účelem přidělení. Učební pomůcky byly zakupovány promyšleně, s ohledem na všestranné využití. V rámci vytváření podmínek pro práci s postiženými dětmi je z přidělených prostředků realizována individuální logopedická péče. Pro vzdělávání pracovníků byly zakoupeny aktuální publikace a hrazeny náklady na semináře.

Všechny učitelky školy se aktivně podílejí na získávání sponzorských darů. Jde o výrobu dětského nábytku, vytváření dětských koutů, zakupování hraček a poskytování služeb (čistění koberec) zdarma.

Prostředky přidělené ze státního rozpočtu i získané dary jsou využívány promyšleně ve prospěch dětí a efektivnost využití je spíše nadprůměrná.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola je umístěna v sídlištní zástavbě na okraji města. Ve dvou budovách je šest tříd, ředitelna, skladové prostory MŠ a kuchyně s vlastními sklady, která není součástí MŠ. Každá třída má ze školní zahrady samostatný vchod a všechny jsou stejně prostorově řešeny. Mají vstupní chodbu se sklady na ukládání hraček pro pobyt venku a pomůcek pro úklid, šatnu a hygienické zařízení pro děti, šatnu pro pedagogické a provozní zaměstnance, sklad pomůcek, přípravnu jídla a prostornou třídu s vchodem na terasu. V zadní části tříd vede v obou budovách spojovací chodba, která slouží zejména k dovážení jídla z kuchyně. Zahrada mateřské školy je vcelku prostorná, zatravněná, vybavená šesti pískovišti, kovovými průlezkami a houpačkami. Vybavení je doplněno dřevěnými konstrukcemi sloužícími k lezení a hrám dětí a dvěma zděnými bazény, z nichž pouze jeden je funkční.

Prostorové podmínky mateřské školy jsou dobré, vybavení tříd i ostatních prostor nábytkem je funkční. Ne příliš vhodné umístění stolů pedagogických pracovníků však mnohdy omezuje činnosti dětí. Pro individuální logopedickou práci jsou zřízeny v jedné třídě a kabinetu v blízkosti ředitelny logopedické koutky. Materiálu, zejména výtvarného má škola dostatek a je pravidelně doplňován. Vybavení pomůckami i technikou je dobré a umožňuje plnit hlavní cíle a úkoly školy.

Úroveň materiálně technických podmínek školy je dobrá.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Výchovně vzdělávací činnost se řídí klasicky zpracovaným režimem dne, který však plně nerespektuje dostatečnou dobu pobytu venku a neumožňuje uspokojovat přirozenou potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Spontánní a řízené činnosti byly většinou rovnovážně rozloženy. Pohybovým aktivitám věnuje škola dostatečnou pozornost. Pitný režim je zaveden a ve většině tříd přirozeně funguje. Pracovní místa dětí jsou dobře vybavena, velikost nábytku však někdy neopovídá antropometrickým požadavkům. Organizace stravování respektuje tříhodinový interval mezi jídly. Kultura stolování je však průměrná.

Estetická úroveň, osvětlení tříd, tepelné a hygienické podmínky i úroveň sociálního zařízení jsou dobré.

Úroveň psychohygienických podmínek školy je průměrná.

10 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V organizaci výchovně vzdělávací činnosti většina učitelek uplatňovala tradiční model rozložení činností, včetně řízených zaměstnání. Jejich práce postrádala cílevědomější přístup a větší vzájemnou spolupráci ve třídě.

Výchovně vzdělávací práce většiny učitelek probíhala klasickým způsobem, učitelky při řízeném učení většinou určovaly aktivitu a snažily se předat velké množství poznatků. Nároky, které kladly, nebyly dostatečně diferencované a mnohdy byly vyšší než individuální a věkové možnosti dětí. Projevovala se výrazná tendence k orientaci na výkon. Pedagogické pracovnice využívaly převážně rutinní a frontální způsoby práce, všechny děti pracovaly ve stejném čase a tempu. Přechody k různým činnostem probíhaly ponejvíce hromadně a organizovaně. V souladu se zaměřením školy věnovaly zvýšenou pozornost logopedické prevenci a rozvíjení výtvarných dovedností dětí. Důraz kladly na upevňování hygienických návyků a samostatnost při sebeobsluze. Menší pozornost učitelky věnovaly zdvořilostním návykům. Nabídka aktivit z jejich strany a vytváření prostoru pro samostatné rozhodování dětí byly omezené.

Při práci s dětmi učitelky často využívaly pozitivní motivaci, vztahy mezi nimi a dětmi byly vstřícné a laskavé.

Úroveň výchovně vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako průměrnou.

11 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Vztahy mezi dětmi byly velmi dobré. Děti mezi sebou vstřícně komunikovaly, rozvíjely společné činnosti, při kterých spolupracovaly. Nedochovalo mezi nimi k závažnějším konfliktním situacím. Při rozhodování a aplikaci poznatků získaných převážně v řízených činnostech byly často závislé na pomoci učitelky. Děti se podřizovaly pokynům, pracovaly ve stejném tempu a na určitou dobu se dokázaly soustředit. Jemná a hrubá motorika odpovídala věku a schopnostem dětí. Kulturní návyky byly dobré. Při hygieně, sebeobsluze a stolování byly děti samostatné. Na nižší úrovni se však jevily zdvořilostní návyky. Verbální projev odpovídal věkovým a individuálním možnostem jednotlivých dětí.

V tomto bodu lze hodnotit školu jako průměrnou.

12 Výroční zpráva

Podklady pro výroční zprávu Školského úřadu za školní rok 1997/98 jsou ředitelkou školy dobře zpracované Statistické údaje a základní informace o škole, uvedené v dokumentu, odpovídají zjištěním ČŠI. Podklady podrobně informují o zaměření školy a jejím působení. Obsahují převážně kladné hodnocení, objevuje se však i stručné formulování oblastí, ve kterých má škola rezervy. Tyto zjištěné nedostatky nebyly zařazeny k řešení do plánu pro další období a hodnocení se tím stalo pouze formálním.

Zpracované podklady pro výroční zprávu mají průměrnou úroveň.

13 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovné poradenství probíhá na mateřské škole zejména ve vztahu k integrovaným dětem. S rodiči jsou průběžně konzultovány a probírány výsledky dětí a způsob péče,

zejména v oblasti poruch komunikačních schopností. Kromě individuálních hovorů jsou zavedeny deníky, které informují rodiče o procvičované problematice a způsobu práce tak, aby péče mohla pokračovat v rodině. MŠ spolupracuje se Speciálním pedagogickým centrem při MŠ a ZŠI pro žáky s vadami řeči na Veslařské ul., Speciálně pedagogickým centrem při ZŠ pro nevidomé a slabozraké s internátem na Hlinkách a Pedagogicko - psychologickou poradnou na Zachově ulici.

V oblasti výchovy a vzdělávání jsou všem rodičům podávány informace individuálně při každodenním setkávání. Při vznikajících problémech dítěte škola nabízí a zprostředkovává rodičům návštěvu nebo konzultaci u odborných pracovníků.

Ředitelka zveřejnila pro rodiče dětí navštěvujících MŠ i širší rodičovskou veřejnost nabídku poradenských služeb z oblasti problematiky předškolního věku. Tato služba byla využita i rodiči mimo okruh mateřské školy.

Výchovně poradenská činnost školy je nadprůměrné.

14 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Škola vyvíjí nadstandardní aktivity, které spočívají především v organizování kulturních akcí. Ve spolupráci s rodiči pořádají jednotlivé třídy besídky, karneval, veřejná kulturní vystoupení, táboráky a rozloučení s předškoláky. Některé třídy připravují program k oslavě vánoc na nám. Svobody v Brně. Úspěšně se škola zapojuje i do výtvarných soutěží. Účastnila se oblastní a okresní soutěže s názvem „Dřevěné a papírové království“, kde získaly děti i nejvyšší ocenění. Dvakrát za měsíc všechny třídy navštěvují divadelní nebo filmové představení a jednou ročně výstavu v muzeu. Škola se dále zapojuje do sportovní olympiády, která je pořádána v rámci městské části Brno-Bystrc. Četnost aktivit je až příliš velká.

Pravidelně se uskutečňuje školní výlet a „škola v přírodě“. Každoročně je pro děti organizačně zajišťována i možnost předplaveckého výcviku v bazénu v Kuřimi.

Další aktivity školy mají spíše nadprůměrnou úroveň.

15 Další zjištění

Současně s inspekční činností zaměřenou na hodnocení úrovně řízení a podmínek a průběhu výchovně vzdělávací práce školy proběhla i tematická inspekce „Individuální integrace dětí a žáků se zdravotním postižením v mateřských a základních školách“. ČŠI sledovala a hodnotila následující oblasti:

15.1 Počty individuálně integrovaných dětí

Mateřská škola přijala pro školní rok 1998/99 celkem 142 dětí. Z tohoto počtu vykázala devět integrovaných zdravotně postižených dětí (osm s poruchou komunikačních schopností a jedno s vadou zraku). Integrace byla realizována na základě kvalitně zpracovaných posudků speciálně pedagogických center. Odborné posudky měly až na jednu výjimku (neuveden jmenovitě pracovník SPC), všechny požadované náležitosti. Děti jsou integrovány ve třech třídách, z nichž jedna má v návaznosti na zařazení šesti zdravotně postižených dětí snížen celkový počet dětí ve třídě. Vzhledem ke stupni postižení jednotlivých dětí, doporučením odborníků i zavedené individuální péči, lze počty ve třídách hodnotit ještě jako vyhovující. Ředitelka školy zpracovala souhrnný ekonomický požadavek na zabezpečení výchovy a vzdělávání těchto dětí pro rok 1998 i pro rok 1999. Oba předala na Školský úřad Brno. Požadavek pro rok 1998 byl vyžádán oprávněně, přidělené finanční prostředky

byly využity na zabezpečení individuální logopedické péče, snížení počtu dětí v jedné třídě a nákup pomůcek. Pro rok 1999 k termínu inspekční činnosti MŠ příspěvek dosud neobdržela.

15.2 Individuální vzdělávací programy

Pro všechny integrované děti jsou vypracovány individuální vzdělávací programy. Programy vycházejí důsledně z vyšetření a doporučení odborných poradenských pracovišť. Jejich úroveň je převážně průměrná. Všechny jsou určeny na období školního roku, v jehož závěru jsou prokazatelným způsobem vyhodnocovány. Průběžné vyhodnocování je výjimečné. Pro děti s poruchou komunikačních schopností ředitelka školy (speciální pedagog) zpracovala plán logopedické péče. Jeho plnění průběžně projednává s učitelkami, které v průběhu dne s dětmi pracují v oblasti prevence a procvičování vyvozených hlásek. Zpracované plány jako dokumenty nejsou, s výjimkou zrakově postiženého dítěte, s rodiči projednávány. Rodiče jsou pouze ústně informováni o průběhu péče, která je jejich dětem věnována.

15.3 Kvalita výchovně vzdělávací práce

Odborná péče o děti s poruchou komunikačních schopností je realizována převážně formou individuální logopedické péče, prováděné ředitelkou školy. S každým dítětem probíhá denně v dopoledních hodinách. Na výsledky individuální péče navazují učitelky jednotlivých tříd, které pod vedením ředitelky procvičují potřebné oblasti. Zrakově postižené dítě je v péči speciálně pedagogického centra, v MŠ je zabezpečována na základě doporučení zraková hygiena, rozvoj grafomotoriky a orientace v prostoru. Ve výchovně vzdělávací práci školy je péče o zdravotně postižené děti realizována lépe, než je plánována v dokumentaci. Zakoupené a využívané pomůcky odpovídají potřebám dětí a jsou funkční. Mateřská škola má potřebných pomůcek pro speciální práci jen dostatečné množství.

Rodiče dětí jsou s odbornou péčí mateřské školy o svoje dítě a kvalitou poskytované individuální práce spokojeni.

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že integrace zdravotně postižených dětí byla, až na jednu výjimku, realizována v souladu s platným Metodickým pokynem k integraci dětí a žáků se zdravotním postižením do škol a školských zařízení č.j. 18 996/97-22, vydaným MŠMT ČR. Kvalita poskytované péče má stejně jako efektivita využití finančních prostředků dobrou úroveň.

ZÁVĚRY

Úroveň řízení mateřské školy je spíše nadprůměrná. Podmínky a průběh výchovně vzdělávací činnosti ČŠI hodnotí jako průměrné. Integrace zdravotně postižených dětí probíhá úspěšně a péče o ně má dobrou úroveň.

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmuHana Sedláčková.....

členové týmuEliška Vencálková.....

.....Hana Tesaříková.....

V Brně dne 16. března 1999

Přílohy:

Inspekční zprávu jsem převzala dne16. 3. 1999.....

razítko

Podpis ředitelky školyAlena Ráblová.....

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Město Brno - MČ Bystře	30. 3. 1999	121 076/99-11066
Školský úřad: Brno	30. 3. 1999	121 075/99-11066

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	Není.